

"Sulkava -talo" -hanke

KHALL 10.03.2025 § 42
221/14.01.00/2022

Selostus

Sulkavan kunta hakee ESR+ -hanketta kansalaistoimijalähtöisen kehittämisen hanke hausta. Haku päättyy 14.3.2025. Hankkeen kesto on kaksi vuotta ja se työllistää kaksi työntekijää 100% ja 50% työsuhteisiin.

Haettava EU:n ja valtion rahoitus hankkeelle on 156 069€, joka on 80% hankkeen kokonaisbudjetista. Sulkavan kunnan omarahoitusosuus on 39 017€. Hankkeen tarkempi budjetti on esityksen lopussa.

Hankkeen toiminta ja tavoitteet tukevat kunnan viestintä- ja osallisuussuunnitelmaa, vuosien 2022-2030 kuntastrategiaa sekä kunnan lakisääteistä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tehtävää. Lisäksi hankkeella on synergiaetuja Jurakausi-hankkeen kanssa, jossa Sulkavan kunta on mukana.

Hankkeen valmistelu ja ideointi on käynnistynyt syksyllä 2023 Sulkavan kunnan aloitteesta, ja sitä on ideoitu laajana rintamana yhdessä asukkaiden, kunnan työntekijöiden ja päättäjien sekä järjestöissä toimivien henkilöiden kanssa mm. erilaisin työpajoin. Tarvetta sekä toimenpiteitä on ideoitu yhdessä em. tahojen kanssa.

Kohderyhmä:

Hankkeen varsinaisena kohderyhmänä ovat hankehaun painopisteiden ja erityistavoite 4.3:n mukaisesti Sulkavalla asuvat eri tavoin haavoittuvassa tai heikommassa asemassa olevat työikäiset asukkaat ja nuoret. Erityisesti kohderyhmänä ovat työttömät ja työelämän ulkopuolella olevat henkilöt, maahan muuttaneet henkilöt perheineen, yksinäisyyttä kokevat henkilöt sekä haavoittuvassa asemassa olevat perheet ja 13-29 -vuotiaat nuoret. Välillistä kohderyhmää ovat kaikki Sulkavan asukkaat, Sulkavalla toimivat järjestöt, kunnan toimijat, Etelä-Savon hyvinvointialue, Savonlinnan työllisyysalue sekä alueen seurakunta ja yritykset. Hankkeen toiminta tukee koko Sulkavaa vahvistaen sen elinvoimaa aluekehittämisen ja yhteisökehittämisen toimenpiteinä.

Tarve:

Sulkavalla on tarpeen kehittää asukkaiden tarpeista nousevia osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistavia toimintoja, joilla voidaan vahvistaa työelämän ulkopuolella olevien sulkavalaiden asukkaiden työllistymisen edellytyksiä sekä ennaltaehkäistä sosiaalisten ongelmien syntymistä. Samalla vahvistetaan laajemmin kaikkien asukkaiden hyvinvoinnin edellytyksiä sekä alueen veto- ja pitovoimaa.

Sulkavalle paluumuuttaneiden henkilöiden ja erityisesti nuorten aikuisten syrjäytymisriski on todettu kasvavan mm. etsivän nuorisotyön havaintojen pohjalta. Työelämän ulkopuolelle jääneet kärsivät myös usein riippuvuuksista ja mielenterveyden haasteista. Ryhmämuotoiselle arjen taitojen vahvistamiselle sekä hyvinvointia edistävälle toiminnalle on tarvetta polulla kohti tasapainoisempaa arkea ja työelämää. Ryhmätoiminnan kautta osallistujia voidaan tukea ja rohkaista kehittämään omaehtoista, neljännen sektorin toimintaa ja toimijuutta, kuten pop-up-tapahtumia tai harrasteryhmiä.

Sulkavalla on aktiivinen järjestökenttä, jonka potentiaalia olisi tarpeen saada vahvemmin käyttöön julkisen sektorin ja ammattilaisten kumppanuuksien kautta. Myös järjestöjen välisen yhteistyön edistämiseksi ja uusien, yllättävienkin, yhteistyötapojen löytämiselle on tarvetta, jotta alueen

järjestökentän toimintaedellytykset vahvistuvat. Järjestötoimijat ovat pääosin melko iäkkäitä, joten sekä uusien järjestöaktiivien löytäminen että eri-ikäisten toimijoiden yhteistyö tukisi järjestöjen elinvoimaisuutta. Myös kunnan roolia neljännen sektorin toiminnan tukemisessa on tarpeen kehittää.

Sulkavalla on väkilukuun nähden melko paljon maahan muuttaneita ja erityisesti perheitä. Ulkomailta työn perässä muuttaneiden puolisoilla voi olla erityisiä haasteita löytää työtä ja integroitua yhteisöön. Kielitaidon vahvistuminen on oleellinen tekijä työmarkkinoille pääsemisessä ja kielitaito vahvistuu parhaiten vuorovaikutuksessa paikallisten kanssa. Lukion kansainväliset opiskelijat viettävät vapaa-aikaa pääosin keskenään, eivätkä suomalaisten koulutovereidensa kanssa.

Sulkavalaiset nuoret kaipaavat paikkakunnalle monipuolisempia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia nuorisotilan lisäksi. Viihtyisä, olohuonetyylinen tila, jossa viettää aikaa ystävien kanssa ja järjestää tapahtumia ja kulttuuritoimintaa olisi nuorten toiveena. Neuvojen ja ohjauksen tarvetta omannäköisten tapahtumien järjestämisen avuksi tuli ilmi nuorille suunnatussa työpajassa.

Sulkavalla pienuus on potentiaali, joka mahdollisuus toimia raikkaasti ja helposti toimijoita ja asukkaita tavoittaen. Hyödyntämällä Sulkavan vahvuuksia (kiitelty kirjasto, liikuntapalvelut, luonto, luova toiminta ja valtakunnallisesti merkittävät ja omaleimaiset tapahtumat) voimme yhdessä kehittää ainutlaatuista, aitoa ja uutta toimintaa yhdessä asukkaiden ja toimijoiden kanssa.

Tavoitteet

1. Innostetaan ja aktivoidaan asukkaita sekä eri toimijoita (järjestöt, yritykset, neljäs sektori, kunnan toimijat) mukaan palvelujen kehittämiseen yhteisökehittämisen ja ryhmätoiminnan keinoin kansalaistoimijuuden, vaikuttamismahdollisuuksien sekä paikallisyhteisön yhteisöllisyyden vahvistamiseksi.
2. Tuetaan asukkaiden ja erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden osallisuutta, toimintakykyä ja hyvinvointia ryhmätoiminnan ja vertaistuen keinoin monialaisesti ja vahvasti kohderyhmää osallistavalla otteella.
3. Ohjataan ja tuetaan heikossa työmarkkinatilanteessa olevia henkilöitä työllistymisen polulla yksilöllisen tuen ja ryhmätoiminnan avulla.
4. Vahvistetaan eri toimijoiden välistä yhteistyötä asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Toimenpiteet:

1. Monitoimijainen yhteisökehittäminen

Yhteisökehittämisen kartoituksessa kootaan mahdollisimman laajasti kaikkien sulkavalaisten toimijoiden edustajia kertomaan alueen elämästä, jotta saadaan kokoon kertomuksellinen kuva yhteisön tilanteesta. Kuvan pohjalta toimintaa lähdetään yhdessä suunnittelemaan esiin nousseiden kehittämistehtävien kautta. Menetelmänä käytetään Yhteistä ymmärrystä -hankkeessa käytettyä alue- ja yhteisökehittämisen mallia. Yhteisökehittämisen tarkoituksena on rakentaa hyvää elämää kaikille kuntalaisille ja ennaltaehkäistä sosiaalisia ongelmia ja syrjäytymistä. Menetelmän käyttö yhteisökehittämisessä edesauttaa toiminnan juurruttamista, koska toimijat osallistuvat itse toiminnan sisällön suunnitteluun.

Esimerkkejä yhteisökehittämisen toiminnoista:

- Sisällöllistä ja ohjattua kohtaamistoimintaa nuorille yhteistyössä yhdistysten ja kunnan nuorisotoimen kanssa: Esimerkiksi nuorten olohuone ja tapahtumaklubi (mm. teemailtoja, elokuvailtoja).
- Tilaisuuksia uussuomalaisten ja kantasuomalaisten kohtaamiselle. Esimerkiksi avoin kielikahvila ja lapsiperheiden tapaamiset.
- Avointa ryhmätoimintaa, esimerkiksi kaikenikäisten lautapeli-illat, digipalveluissa tukea tarvitsevien vertaisryhmä sekä tietojen ja taitojen vaihtamisen ryhmä, joissa sekä uussuomalaiset että kaikki paikalliset saavat esitellä omaa erityisosaamistaan tai kiinnostuksen kohteitaan.
- Tilaisuuksia, joissa neuvotaan nuoria työnhaussa ja urasuunnittelussa. Esimerkiksi CV-työpaja ja eri ammattilaisten, yritysten ja järjestöjen vierailut.
- Myös Lohilahden kuntalaisten olohuoneelle ja muille kylille matalan kynnyksen tilaisuuksia.

2. Ryhmätoiminta

Ryhmätoiminta on kohdennetumpaa heikommassa asemassa, nivelvaiheessa ja syrjäytymisuhan alla oleville. Toimintaa ohjaavat hanketyöntekijät käyttäen esimerkiksi luovien alojen menetelmiä. Ryhmätoiminnan tarkoituksena on integroida osallistujia yhdistysten toimintaan tai valtaistua toimimaan hankkeen päätyttyä itsenäisenä harrastusryhmänä.

Esimerkkejä toiminnoista:

- Luovan toiminnan ja perinnetaitojen ryhmätoimintaa yhteistyössä yhdistysten kanssa esimerkiksi mielenterveyskuntoutujille.
- .Arkitaitojen vahvistamisen ryhmätoimintaa riippuvuuksista kärsiville heikossa työmarkkina-asemassa oleville.
- Matalan kynnyksen liikuntaryhmä yhteistyössä liikuntatoimen ja yhdistysten kanssa heikossa työmarkkina-asemassa oleville

3. Yksilöohjaus

Yksilöohjaus on työelämään suuntautumisen ohjaamista, jossa voidaan käyttää tavoitteellisen työhönohjauksen menetelmää. Yksilöohjausta tarjotaan myös tukemaan yksilön oikeuksien toteutumista digipalveluiden käytössä ja viranomaispalveluiden hakemisessa. Yksilöohjausta toteuttavat hanketyöntekijät ja mentorit.

Esimerkkejä toiminnoista:

- Tavoitteellinen työhönohjaus ostopalveluna (yhteistyö paikallisten yritysten kanssa)
- Yksilöllinen ohjaus digipalveluiden käytössä, kuten erilaisten sähköisten hakemusten täyttämässä auttaminen.

Hankkeen tulokset:

- Alueelle syntyy asukkaiden tarpeista nousevia palveluja ja toimintoja, joiden ideoinnissa, suunnittelussa ja toteutuksessa asukkaat, alueen muut toimijat ovat olleet vahvasti mukana. Asukkaiden ja eri toimijoiden vaikuttamismahdollisuudet vahvistuvat ja syntyy yhteisökehittämisen toimintatapa ja kansalaistoiminta vahvistuu.
- Asukkaiden osallisuuden edellytykset, toimintakyky sekä yhteisöllisyys vahvistuvat. Hankkeen toimintaan osallistuneiden syrjäytymisriski pienenee ja kiinnittyminen omaan paikallisyhteisöön vahvistuu. Osallistujien työllistymisen edellytykset paranevat.

- Järjestöjen toimintaan tavoitetaan mukaan asukkaita, jotka eivät aiemmin ole olleet mukana.
- Sulkavalle syntyy hyvinvointia edistävät ja työllistymisen polkua vahvistavat yksilöllisen tuen, vertaistuen ja ryhmätoimintojen toimintatavat.
 - Eri toimijoiden välinen yhteistyö vahvistuu, jota edistää yhteisöllinen tila, "Sulkava-talo".

Hankkeen budjetti:

Palkkakulut yhteensä: 110 208€

Sivukulut kertoimella: 29 139€

kulut yhteensä: 139 347€

Flat rate 40%: 55 739€

Kokonaiskulut yhteensä: 195 086€

Haettava EU:n ja valtion rahoitus hankkeelle on 156 069€

Hankkeen omarahoitusosuus: 39 017€

Liitteenä yritysvaikutusten arviointi.

Valmistelija	Elinkeinotiimi ja kunnanjohtaja Sakari Varala
Esittelijä	Kunnanjohtaja Sakari Varala
Päätösehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy "Sulkava -talo -hankkeen" hankehakemuksen selostusosan mukaisesti.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.